

Forskere på oppdrag i iskanten:

Små dyr kan gi STORE SVAR

Forskere fra Tromsø er klare for tokt med den canadiske isbryteren «Amundsen».

Turen til Beauforthavet i den canadiske delen av Arktis er en del av det norske bidraget under Det Internasjonale Polaråret.

Til sammen bidrar rundt 400 forskere fra en rekke land i det canadiske prosjektet.

Fra norsk side brukes det nå 25 millioner kroner på de to parallelle prosjektene «Cleopatra» og «Ice-edge», med hoveddelen av feltarbeidet på Svalbard.

Basen blir den nye canadiske isbryteren, oppkalt etter polarhelten Roald Amundsen. Det var for øvrig i de samme områdene at Amundsen foretok sin banebrytende tur gjennom Nordvestpassasjen fra 1903 til 1906.

Næringskjede

– Under isen er det stor produksjon av fettrike organismer. For eksempel livnærer ishavsåte, fettåte og isamfipoder seg av alger i isen. Disse prosessene er helt avgjørende i den arktiske næringskjeden, ikke minst for sjøfugl, sel, hval og fisk.

– Oppdraget vårt er å utføre grunnforskning for å skaffe mer kunnskap om denne delen av den marine biomassen i Arktis, sier professor Stig Falk-Petersen ved Norsk Polarinstitutt (NP).

10. mars drar han fra Tromsø sammen med forskerne Anette Wold og Tobias Tamlander. I juni blir de tre avløst av blant andre seniorforsker Haakon Hop, som er marinbiolog og dykker ved NP.

De fire fra Tromsø skal samarbeide nært med canadiske forskere.

I takt med at isen blir tynnere og trekker seg tilbake ønsker forskerne blant annet å undersøke hvordan dette påvirker produksjonen av alger og små krepssdyr.

FORSKNINGSPIONERER: Tromsø-forskerne Stig Falk-Petersen, Eva Leu og Haakon Hop er sentrale i et prosjekt som skal gi helt ny kunnskap om det sårbare økosystemet under den arktiske isen. Foto: Skjalg Fjellheim

SOLID BÅT: Forskerne skal operere fra det canadiske forskningsskipet «Amundsen».

Foto: VVGS Amundsen

Klimaendringer

– Vi vet foreløpig lite om økosystemet langs iskanten, og hvordan lysforholdene påvirker produksjonen om våren. Det vi vet, er at lyset påvirker mengden av og kvaliteten på både plankton. Når isen minner, vil algeproduksjonen fore-

går på andre tidspunkter i selve polbassenget, og spørsmålet er om de som lever av algene klarer å tilpasse seg, sier marinbiolog Eva Leu ved NP.

– Fokuset på dette vil øke de nærmeste åra i takt med oppmerksomheten rundt den globale oppvarmingen, sier Leu.

Forskningen kan også bidra til å styrke myndighetenes beslutningsgrunnlag når oljeselskapene søker om å få slippe til i de sårbare nordområdene.

– Først når vi har grunnleggende kunnskap om økosystemet i iskanten kan vi si noe om hvordan dette vil kunne påvirkes av for eksempel oljesøl, sier Haakon Hop.

StatoilHydro betaler

Det er Norges forskningsråd og StatoilHydro som finansierer forskningsprosjektene, som drives som en del av forsker-nettverket ARCTOS.

– Det er bra at oljenæringen finansierer grunnforskning. Det skyldes blant annet at norske myndigheter har pålagt StatoilHydro å utføre konsekvensanalyser, sier Stig Falk-Petersen, som understreker at forskerne står helt fritt til å anvende og publisere materialet. Resultatene fra Canada skal,

KALDT HAV: Forskerne skal til Beaufort-havet i Canada, til venstre på dette kartet. Kartgrafikk: Olga Pavlova

”Først når vi har grunnleggende kunnskap om økosystemet i iskanten kan vi si noe om hvordan dette vil kunne påvirkes av for eksempel oljesøl.

Haakon Hop.

når forskerne vender tilbake til Tromsø, sammenliknes med funn fra en tilsvarende studie ved Ripfjorden på Svalbard.

Tekst: Skjalg Fjellheim
skjalg.fjellheim@nordlys.no